

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی - درمانی قزوین
معاونت پژوهشیدانشکده بهداشت و پیراپزشکی

گزارش نهایی طرح تحقیقاتی

عنوان:

ارزیابی ریسک فاکتورهای خستگی عضلانی به روش MFA و بررسی ارتباط آن‌ها با شیوع اختلالات اسکلتی عضلانی در بین کارکنان کارخانه تولید لوازم خانگی در سال ۱۳۹۵

استاد راهنما:

دکتر سکینه ورمزیار

مجری / مجریان:

حدیث خوش نواز، سمیرا کاظمی، معصومه قربانی ده

زمستان ۱۳۹۵

چکیده

مقدمه:

اختلالات اسکلتی-عضلانی مرتبط با کار که از شایع‌ترین و پرهزینه‌ترین صدمات شغلی محسوب می‌گردند، یکی از مهم‌ترین عوامل کاهش توانایی افراد و از کار افتادگی شاغلین می‌باشند. در صنعت لوازم خانگی به علت انجام عملیات کاری هم‌چون جابجایی دستی قطعات و وظایف کشیدن و هل دادن بار توسط کارکنان، امکان بروز اختلالات اسکلتی عضلانی و ریسک ابتلا به خستگی عضلانی در نواحی مختلف بدن وجود خواهد داشت. لذا هدف مطالعه حاضر بررسی خستگی عضلانی به روش MFA و ارتباط آن با شیوع اختلالات اسکلتی عضلانی در بی کارکنان کارخانه تولید لوازم خانگی می‌باشد.

روش کار:

این مطالعه توصیفی-تحلیلی و مقطعی در سال ۱۳۹۵ در بین ۱۵۰ نفر از کارکنان یک صنعت تولید لوازم خانگی در شهر قزوین که به صورت سرشماری وارد مطالعه شده‌اند، انجام گردید. داده‌های مربوط به شیوع اختلالات اسکلتی عضلانی توسط پرسشنامه‌ی استاندارد نوردیک و خستگی عضلانی با استفاده از کاربرگ MFA جمع‌آوری گردید. داده‌ها با استفاده از آزمون‌های تائو کندیال و رگرسیون تک متغیره و چندمتغیره تجزیه و تحلیل شدند.

یافته‌ها:

با توجه به نتایج بدست آمده شیوع اختلالات اسکلتی-عضلانی در سه ناحیه‌ی کمر، زانوها و مچ پا به ترتیب ۲۹/۳٪، ۲۵٪ و ۱۸٪ گزارش گردید و با توجه به نتایج حاصل از ارزیابی خستگی عضلانی با روش MFA بیشترین میزان ریسک ابتلا به خستگی عضلانی در نواحی شانه، مچ دست و بازوها در ۲۸/۷، ۲۷/۳ و ۲۶/۷ درصد از افراد مورد مطالعه در سطح بسیار زیاد اقدام اصلاحی قرار دارند. تجزیه و تحلیل آماری انجام شده ارتباط معناداری بین خستگی عضلانی و شیوع اختلالات اسکلتی عضلانی را نشان نداد.

نتیجه‌گیری:

روش MFA و پرسشنامه نوردیک از نظر نحوه بررسی و چگونگی ارزیابی نهایی متفاوت می‌باشند به طوری که در روش MFA اطلاعات از طریق مشاهده و مصاحبه جمع‌آوری شده و اندام‌های به صورت جزئی‌تر مورد بررسی قرار می‌گیرند اما در روش نوردیک به صوت خودگزارشی می‌باشد که می‌تواند از دلایل عدم همبستگی بین دو روش مذکور باشد.

کلمات کلیدی: اختلالات اسکلتی عضلانی، خستگی عضلانی، پرسشنامه‌ی نوردیک، MFA، صنعت لوازم خانگی